

РЕШЕНИЕ

№ 269

гр. Видин, 15.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВИДИН, VII СЪСТАВ ГО, в публично заседание на деветнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Владимир К. Крумов

при участието на секретаря Галина Арс. Начева
като разгледа докладваното от Владимир К. Крумов Гражданско дело № 20221320101136 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното :

Делото е образувано по искова молба от Б. Е. Б. от гр. Видин, чрез адв. С И против Областна Дирекция на Министерство на вътрешните работи – гр. Видин, с която са предявени иски с правна квалификация чл. 179, вр. чл. 187 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД.

Претенциите на ищеца произтичат от възникнало служебно правоотношение с ответника. Посочва се, че работи при ответника на длъжност полицаи в сектор ПП в ОДМВР - Видин. Посочва, че служебните си задължения изпълнява на сменен режим на работа, като смените са били по 12/24 часа при сумарно изчисляване на работното време на едномесечен период. Твърди, че за времеви период от 22.00ч. на текущия ден до 06.00ч. на следващия ден е полагал нощен труд, който не му е заплащан като такъв. Поддържа, че ответникът следва да му заплати извънредния труд, формиран чрез превръщане на нощните часове в дневни, съобразно чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ и чл. 31, ал. 2 от Наредба № 81213-407 на МВР / отменена/ като се преизчисли нощен труд по коефициент 0.143. Налице е и забава в плащането.

Иска да бъде постановено решение, с което ответникът да бъде осъден да му заплати сумата от 1000.00 лева, представляваща неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 01.07.2019 г. до 31.12.2021 г., както и сумата от 100.00 лева, представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата за процесния период.

Ответникът в срока за отговор е оспорил иска като неоснователен и недоказан по размер. Не е оспорил, че ищецът се намира в служебно правоотношение. Оспорил е, че на

ищеца се дължи възнаграждение за извънреден труд и нощен труд за процесния период като е посочил, че на ищеца е изплатено възнаграждение за всички положен от него извънреден и нощен труд. Оспорил е приложимостта на разпоредбите на ЗДС и НСОПЗ по отношение на служителите на МВР като са развити доводи, че статутът им се урежда единствено в ЗМВР, където е налице регламентация на заплащането им. Оспорил е исковата претенция за периода след 10.07.2020 г. до 31.12.2021 г.

В хода на делото ищецът е оттеглил исковата си претенция за периода от 11.07.2020 г. до 31.12.2021 г.

По искане на ищеца на основание чл. 214 от ГПК с протоколно определение от 19.12.2022 г. съдът е допуснал изменение в размера на исковите претенции като искът за заплащане на възнаграждение за положен извънреден труд се счита предявен за сумата от 693.16 лева, а искът за заплащане на обезщетение за забава се счита предявен за сумата от 155.23 лева.

По делото са събрани писмени доказателства, назначена и изслушана е съдебно-счетоводна експертиза.

С оглед данните по делото, Съдът намира за установено от фактическа страна следното :

Не се оспорва, че страните се намират в служебно правоотношение на посоченото основание, както и не се оспорва, че за исковия период от 01.07.2019 г. до 10.07.2020 г. ищецът е работил на сменен режим по график при сумарно отчитане на отработеното време между 22.00 ч. и 06.00 ч., времето на разположение и положения труд по време на официални празници.

От заключението на вещото лице по назначената и приета по делото съдебно-икономическа експертиза, се установява че през исковия период ищецът е отработил 576 часа нощен труд. Приравненият с коефициент 1, 143 нощен труд в дневен възлиза на 82 часа положен извънреден труд, който се равнява на 693.16 лева. Според заключението на вещото лице, при този вариант, обезщетението за забава на плащането на главниците за заявления три годишен период по периоди на възникване е в размер на 155.23 лева.

Съдът кредитира заключението на вещото лице като обективно и компетентно изготвено.

При така установената фактическа обстановка, настоящия съдебен състав намира от правна страна следното:

Съгласно чл. 176 от ЗМВР брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Към основното месечно възнаграждение на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за извънреден труд /178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР/. Съгласно чл. 143, ал. 1 от КТ, извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време. Нормалната продължителност на

работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица / чл. 187, ал. 1 от ЗМВР/. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период / чл. 187, ал. 3, изр. 1 от ЗМВР/. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22, 00 ч. и 6, 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период / чл. 187, ал. 3, изр. 3 от ЗМВР/. Работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, чрез заплащане с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение / чл. 187, ал. 7, вр. ал. 6 от ЗМВР/.

Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с Наредба на Министъра на вътрешните работи / чл. 187, ал. 9 от ЗМВР/.

За процесния период са действали следните нормативни актове, издадени от министъра на МВР: Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. (обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г.), Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г., Наредба № 8121з- 1174 от 21.10.2020 г. и Наредба № 8121з- 1353 от 15.12.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗМВР (в сила от 01.01.2021 г., обн. ДВ. бр. 107 от 18 Декември 2020 г., отм. ДВ. бр. 51 от 1 Юли 2022 г.).

Текстовете на чл. 3, ал. 3 в наредбите са идентични, като гласят, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22: 00 и 6: 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

Съобразно чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. (ДВ, бр. 69 от 19.08.2014 г., отм. ДВ, бр. 40 от 02.06.2015 г., в сила от 01.04.2015 г.) при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22: 00 и 6: 00 ч. за отчетния период се умножава по 1, 143. В следващите Наредба № 8121з-592/25.05.2015г., Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. и Наредба № 8121з- 36 от 07.01.2020г., липсва изрична регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен. Налице е празнота и следва да се приложи субсидиарно чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, която гласи, че при сумирано изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, или коефициент 1, 143. В противен случай би се поставил държавния служител в МВР в неравностойно положение спрямо работниците по трудови правоотношения, чиито правоотношения се регулират от КТ. Освен това, действително в чл. 187, ал. 3, изр. 4 ЗМВР е предвидена възможност полагането на труд и през нощта между 22, 00 и 6, 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Разпоредбата определя допустимата

продължителност на полагания нощен труд, но не изключва възможността за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен.

При липсата на специално правило, което да определя методологията за превръщането на отработените нощни часове в дневни при сумирано изчисляване на работното време по отношение на държавните служители в МВР, нормативната празнота следва да се преодолее чрез субсидиарното приложение на чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ). Следва да намери приложение принципът за законност, уреден в разпоредбата на чл. 5 от ГПК – когато съдът констатира непълнота или неяснота на закона, следва да приложи общия им разум и да основе решението си на основните начала на правото, обичая или морала. НСОРЗ е подзаконов нормативен акт, издаден по приложение на КТ, в който по силата на чл. 9, ал. 2 е предвидено, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т. е. приложимият коефициент е 1.143. НСОРЗ като наредба от общото трудово законодателство намира приложение, след като в другите специални подзаконови нормативни актове, издадени по приложение на ЗДСл или ЗМВР са налице празноти или са предвидени по-неблагоприятни разпоредби относно условията и размерите на допълнителните възнаграждения и редът за получаването им. Нейното приложение може да се изключи в случай, че е налице специална правна уредба, която да дава в по-голяма степен защита на трудовите права на работещите в системата на МВР, но не и когато такава уредба липсва или урежда по-неблагоприятни условия. Поради това включеният в рамките на дежурството нощен труд на ищеца следва да бъде приравнен на дневно работно време, на която основа и следва да бъде определен реално положеният от него труд. Да се приеме противното, би означавало да се допуснат различни системи на отчитане на нощния труд от служителите в МВР и от работниците по трудово правоотношение, независимо от идентичните времеви отрязъци в денонощието, през които претърпяват работна сила, т. е. би означавало неравносътното им третиране. В тази насока е и законодателното решение за изменението на чл. 187, ал. 4 от ЗМВР от ДВ, бр. 60 от 2020 г., с което е отстранена празнотата в законодателството и е въведено правилото, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта.

Неоснователни са възраженията, че чл. 9 от НСОРЗ е неприложим поради това, че не са налице посочените в него предпоставки. Разпоредбата на чл. 9 от НСОРЗ урежда различни хипотези, защото докато ал. 1 и ал. 3 сочат условия за "увеличаване" на трудово възнаграждение с определен коефициент, то ал. 2 се отнася единствено до изчисляване на положения труд като стойност в часове при сумирано изчисляване на работно време. Това правило е общо, а не специално, поради което не се приема тълкуването, че то е приложимо единствено при условията на ал. 1 и ал. 3 от наредбата. Вещото лице е определено същия при

условията на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ, която разпоредба не поставя изискванията на чл. 9, ал. 1 от същата наредба за работа при трудови норми, за брой нощни часове към брой дневни часове. Ето защо не се приемат доводите, че за служителите за сочения период приложимият коефициент е 1, а не 1.143. Аргумент е и че в Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. също се възприема този коефициент – 1,143, но формулиран по друг математически начин, който води до същия резултат - при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22:00 и 6:00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143 и полученото число да се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. Това показва, че в Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. е възприет подход, установен в КТ и в НСОПЗ.

В този смисъл претенциите за периода от 01.07.2019 г. до 10.07.2020 г. като основателни следва да се уважат до размера от 693.16 лева, съобразно заключението на вещото лице.

Основателна се явява и претенцията по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за лихва за забава, каквато се дължи върху главницата, представляваща неизплатеното трудово възнаграждение за положения нощен труд за торния период. Лихвата за забава възлиза на сумата от 155.23 лева, съгласно заключението на вещото лице.

По разноските.

С оглед изход на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ищецът има право да му бъдат заплатени направените разноски в производството съразмерно на уважената част от исквете. Ищецът претендира сумата от 400.00 лева – разноски за адвокатски хонорар, който съдът не намира за прекомерен.

Ответникът ще следва да заплати на ищеца разноски за адвокатско възнаграждение в посочения размер.

Тъй като ищецът е освободен по силата на закона от заплащане на държавна такса за водене на делото /т. 23 от Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г. по тълк.д. № 6/2012 г., ОСГТК на ВКС/, по правилото на чл. 78, ал. 6 от ГПК, при този изход от спора ответникът следва да бъде осъден да заплати дължимата държавна такса в размер на 50.00 лева. Ответникът като държавно учреждение не е освободено от заплащане на държавни такси по смисъла на чл. 84, ал. 1, т. 1 от ГПК, тъй като предмет на делото не са публични държавни вземания, а частни субективни права на ищеца /така т. 10 от Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г. по тълк.д. № 6/2012 г., ОСГТК на ВКС/.

Воден от горното, Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ - Видин, с адрес: гр. Видин, ул. Цар Симеон ВЕ.ки № 87 да заплати на **Б. Е. Б.** с ЕГН ***** от гр. Видин, ул. Екзарх Антим I № 1, ет. 2, ап. 4, със съдебен адрес: гр.

Видин, ул. С № * сумата от **693.16 лева**, представляваща неизплатено трудово възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 01.07.2019 г. до 10.07.2020 г., получен след преобразуване на положени часове нощен труд в дневен, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от предявяване на иска в съда – 17.06.2022 г. до окончателното плащане, както и сумата от **155.23 лева**, представляваща лихва за забава върху главницата по периоди на възникване до предявяване на иска в съда – 17.06.2022 г.

ОСЪЖДА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ - Видин, с адрес: гр. Видин, ул. Цар Симеон ВЕ.ки № 87 да заплати на **Б. Е. Б.** с ЕГН ***** от гр. Видин, ул. Екзарх Антим I № 1, ет. 2, ап. 4, със съдебен адрес: гр. Видин, ул. С № * разноски за адвокатско възнаграждение в размер на **400.00 лева**.

ОСЪЖДА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ - Видин, с адрес: гр. Видин, ул. Цар Симеон ВЕ.ки № 87 да заплати по сметка на Районен съд – Видин сумата от **50.00 лева** – държавна такса.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд - Видин в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Видин: _____